

WPROWADZENIE

Miasta i szeroko rozumiane obszary zurbanizowane stanowią niezmiennie przedmiot szczególnego zainteresowania naukowego ze względu na dynamikę ich rozwoju i funkcjonowania. Wśród różnorodnych aspektów ich analizy poznawczej oraz funkcjonalnej w niniejszym tomie prezentowane są kulturowe, ekonomiczne i prawne uwarunkowania mające wpływ na przestrzenny układ miast oraz rozwój społeczno-gospodarczy. Zwrócona jest również uwaga na konsekwencje wdrażanych projektów rozwojowych odczuwane przez mieszkańców miast i innych interesariuszy.

Prezentowane artykuły naukowe dotyczą różnorodnych zagadnień. Rozważana jest kwestia *inności (wyjątkowości)* miasta, która może stać się przyczyną ich niszczenia. Kolejnym wątkiem badawczym, do którego odnoszą się dwa opracowania, jest rewitalizacja miast. W tym zakresie podejmowana jest kwestia środowiskowego wymiaru rewitalizacji oraz relokacji ludności na skutek rewitalizacji. Oba zagadnienia weryfikowane są naukowo na przykładzie sytuacji w mieście Łodzi. Ważnym tematem, który jest ujęty w kolejnym artykule, jest autonomiczny transport miejski, analizowany w odniesieniu do miasta zrównoważonego. Ostatni artykuł dotyczy mniej popularnej i stosunkowo rzadko podejmowanej w odniesieniu do miast tematyki badawczej, jaką jest enoturystyka. W artykule przedstawiono teoretyczne i rzeczywiste znaczenie winnic w rozwoju wybranych miast.

Wskazane zagadnienia, stanowiące tematy kolejnych artykułów w niniejszym tomie, ujmowane są zarówno w perspektywie teoretycznej, jak i empirycznej. Starym paradygmatom rozwojowym przeciwstawione są nowe koncepcje i kierunki rozwoju miast. Ujęcia modelowe, szczegółowe rozwiązania poszczególnych kwestii miejskich powiązane są z wynikami badań i danymi faktograficznymi.

Uznając, że przedstawione publikacje dotyczą coraz istotniejszych tematów i prezentują interesujące wyniki analiz oraz nowe doświadczenia poznawcze i metodyczne, wyrażam nadzieję, że będą inspiracją do pogłębiania badań oraz chęci ich publikowania w kolejnych tomach „Studiów Miejskich”.

Edyta Szafranek-Stefaniuk

INTRODUCTION

Cities and broadly understood urbanized areas unchangingly make a subject of particular scientific interest due to the dynamics of their development and functioning. Among multifarious aspects of their cognitive and functional analyses in this volume there are presented culture-based, economic and legal conditions influencing the spatial system of cities and their socioeconomic development. Attention is also paid to consequences of implemented developmental projects that are felt by residents of cities and other stakeholders.

The contributed scientific articles deal with a variety of issues. There is the question of *otherness* (*exceptionality*) of cities discussed as it can make a cause of their destruction. Another research motif that is dealt with by two studies concerns revitalization of cities. In this respect, the authors consider the problem of environmental dimension of revitalizing and relocation of inhabitants as a result of revitalizing. Both questions are scientifically verified in the case study of the City of Łódź and its specific situation. Another important subject which is dealt with in the next article is autonomous urban transport analyzed with reference to a sustainable city. The last of the contributions concerns a less popular and relatively rarely discussed research theme, that is oenotourism. The article presents the theoretical and real significance of vineyards in the development of selected cities.

The issues which make topics of successive articles in the present volume are approached from both theoretical and empirical perspectives. Old development-related paradigms are juxtaposed against new conceptions and directions in the development of cities. Model frameworks and detailed solutions to individual urban questions are linked to results of research and factographic data.

Acknowledging that the presented publications deal with increasingly significant themes and present interesting results of analyses as well as new cognitive and methodological experience, I hope that they will offer true inspiration to further deepen studies dedicated to urban issues and strengthen the will to publish obtained results in successive volumes of *Studia Miejskie*.

Edyta Szafranek-Stefaniuk